

РЕШЕНИЕ

№ 23783

гр. София, 18.11.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 48 състав,
в публично заседание на 04.11.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Калина Пецова

при участието на секретаря Евгения Стоичкова, като разгледа дело номер **8426** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 - чл. 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във вр. с чл. 76а, ал. 4 от Закона за здравното осигуряване (ЗЗО).

Образувано е по жалба на „Многопрофилна болница за активно лечение Сърце и Мозък“ ЕАД, представлявана от изпълнителния директор д-р П. Д., чрез процесуалния си представител юрк. Д., срещу Писмена покана № РД-25-547₁₀/01.08.2024 г., издадена от директора на Районната здравноосигурителна каса – Б. (РЗОК - Б.), с която на основание чл. 76а, ал. 1 от Закона за здравното осигуряване (ЗЗО), следва да бъдат възстановени доброволно суми, получени от лечебното заведение неоснователно в общ размер от 4081.82 лева.

Наведените основания за незаконосъобразност са за нарушение на материалния закон, съществени нарушения на съдопроизводствените правила и несъответствие с целта на закона – отменителни основания по чл. 146, т. 3 - т. 5 АПК, подробно описани в жалбата. Твърди, че е налице липса на материална компетентност за издаването на акта, тъй като ЗЗО изключва всяка възможност за делегация при упражняване правомощията на директора на РЗОК. Посочва, че няма нормативно основание да се приеме, че при повторна хоспитализация на пациент в срок от 30 дни след дехоспитализацията, недължимо платени са средствата на лечебното заведение, осъществило втория прием. Смята, че в тази хипотеза административният орган е задължен да извърши проверка относно спазване на изискванията на съответната клинична пътека (КП) по всяка от двете последователни хоспитализации и в

зависимост от резултата да изложи мотиви при кои от случаите са били допуснати нарушения, водещи до заплащане на суми без основание. Не са описани и установени нарушения по отношение на индикациите за хоспитализация, диагностично-лечебния алгоритъм и критериите за дехоспитализация. Не приема становището, че след като се заплаща само един от случаите по КП, то втората по ред хоспитализация се явява дублирана и е логично тя да бъде свалена, тъй като ако смисълът на посочените разпоредби е да не се плаща дублираната хоспитализация, то те не биха изисквали да се извършва проверка. По този начин се стига до една субективна преценка от страна на административния орган, което е недопустимо. Претендира, че при издаване на акта не са били изяснени всички факти и обстоятелства от значение за случая. По изложените съображения се моли за отмяна на оспорената покана. Претендира направените в хода на производството разноски

В проведено по делото съдебно заседание, жалбоподателят, редово уведомен, не се представлява.

Ответникът – директорът на Районната здравноосигурителна каса – Б., чрез процесуалния си представител юр. В., изразява становище за неоснователност и недоказаност на жалбата и моли процесната писмена покана да бъде оставена в сила. Приема, че нормата на чл. 386, ал. 1 от Националния рамков договор за медицинските дейности между Националната здравноосигурителна каса и българския лекарски съюз за 2023 - 2025 г. (НРД 2023 - 2025 г.) следва да се тълкува в смисъл, че НЗОК заплаща този от двата случая, в който болничните медицински дейности са извършени и отчетени в съответствие с диагностично-лечебния алгоритъм на съответната КП и при спазване на останалите нормативни изисквания за хоспитализация, завършеност на КП и дехоспитализация. Затова са предвидени задължителни проверки, целта на които е да се установи дали при двете хоспитализации, извършени в рамките на срок от 30 дни, са допуснати нарушения, довели до занижено качество на предлаганата медицинска помощ или опит за злоупотреба с бюджета на НЗОК. Претендира присъждане на разноски за юрисконсултско възнаграждение.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства, доводите и възраженията на страните, намира за установено от фактическа страна следното:

Жалбоподателят МБАЛ „Сърце и Мозък“ е лечебно заведение по смисъла на чл. 9, ал. 1, т. 1 от Закона за лечебните заведения (ЗЛЗ). В това си качество дружеството е сключило с Националната здравноосигурителна каса (НЗОК) Договор № 022103/24.10.2023 г. за оказване на болнична помощ по клинични пътеки и извършване на амбулаторни процедури и клинични процедури.

Със Заповед № РД-25-547/11.04.2024 г. директорът на РЗОК - Б. е наредил, на основание чл. 20, ал. 1, т. 2 и чл. 72, ал. 2 ЗЗО и Глави двадесета и двадесет и първа от Националния рамков договор за медицинските дейности за 2023-2025 г. (НРД 2023-2025), да бъде извършена тематична проверка на МБАЛ „Сърце и Мозък“ със задачи: 1) Контрол за спазване на изискванията на НРД по отношение на дейност м. 03.2024 г. по Приложение № 2; 2) Контрол за спазване на изискванията на НРД по отношение на дейност м. 03.2024 г. по Приложение № 3; 3) Контрол за спазване на изискванията на НРД по отношение на дейност м. 03.2024 г. с вложените медицински изделия, заплащани от НЗОК, извън цената на клиничната пътека; 4) Контрол на документацията и присъствието на пациентите по време на хоспитализацията им в лечебното заведение; 5) Контрол по писма от управителя на лечебното заведение и б) Контрол по доклади и справки от РЗОК – Б..

За резултатите от проверката са съставени Протокол № 679/30.05.2024 г. и Протокол за неоснователно получени суми с № 680/30.05.2024 г., които видно от отбелязването на последните им страници, са били връчени на 05.06.2024 г. на Златилея Г. - упълномощен представител на дружеството.

Жалбоподателят е представил писмени възражения срещу констатациите отразени в Протокола от 30.05.2024 г. и срещу тези, обективирани в Протокола за неоснователно получени суми, които са били обсъдени от административния орган, но са приети за неоснователни (Становище – възражение с вх. № 29-02-916/12.06.2024 г.).

Административното производство е приключило с постановяване на оспорваната Писмена покана № РД-25-547₁₀/01.08.2024 г.

За изясняване на спорните по делото факти са приети относими писмени доказателства, които ще бъдат обсъдени при формиране на правните изводи: Доклад, вх. № 02/РД-25-547₉/16.07.2024 г. по описа на РЗОК – Б.; Становище, изх. № 02/259-118/19.06.2024 г.; Епикризи за здравноосигурени лица (З.) Ж. В. М. (л. 45), К. Г. Д. (л. 47), Х. Д. А. (л. 52) и И. Д. Д. (л. 44) и издадените за тях Направления за хоспитализация/лечение по амбулаторни процедури; Протокол № 677/30.05.2024 г. на РЗОК – Б. за резултатите от извършена тематична проверка на „Многопрофилна болница за активно лечение – Лайф Хоспитал“ ЕООД; Протокол № 567/13.05.2024 г. на РЗОК – Б. за резултатите от извършена тематична проверка на „Университетска многопрофилна болница за активно лечение - Бургас“ АД; Протокол № 681/31.05.2024 г. на РЗОК – Б. за резултатите от извършена тематична проверка на „Многопрофилна болница за активно лечение - Бургасмед“ ЕООД; Заповед № РД-09-58/18.06.2024 г. на директора на РЗОК – Б.; Заповед № ЧР-644/24.07.2024 г. на главния секретар на НЗОК; Заповед за заместване № РД-09-357/05.04.2024 г. и болничен лист № Е20241197554.

При така установената фактическа обстановка, съдът прави следните правни изводи: Жалбата е процесуално допустима. Подадена е в законоустановения срок, от адресат на поканата и срещу подлежащ на оспорване акт, съгласно разпоредбата на чл. 450, ал. 6 НРД 2023 - 2025. Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Процесната писмена покана, противно на посоченото в жалбата, е издадена от компетентен административен орган, в кръга на правомощията му, съгласно чл. 450, ал. 5 НРД 2023-2025. По делото е приета и не е оспорена Заповед № РД-09-58/18.06.2024 г., видно от която директорът на РЗОК – Б. е наредил в периодите на отсъствието му да бъде заместван от заместник- директора Н. Д., която е издател на оспорваната покана. В периода от 29.07.2024 г. до 09.08.2024 г. директорът на РЗОК – Б. е бил в законоустановен отпуск.

Съдът намира обаче, че актът страда от съществен и неотстраним порок във формата, тъй като по същество не е мотивиран и при издаването му са допуснати съществени нарушения на процесуалните правила, които мотивират неговата отмяна.

Съгласно разпоредбата на чл. 386, ал. 1 НРД 2023-2025 г., посочена като правно основание за издаване на процесния акт, когато в срок до 30 дни от дехоспитализацията на пациента се наложи нова хоспитализация по същата КП в същото или в друго лечебно заведение, НЗОК заплаща само един от случаите по КП след провеждане на проверка, освен ако в КП е предвидено друго. От анализа на приложимата разпоредба следва извод, че при установяване на последователни хоспитализации от един и същи вид (по една КП) в рамките на 30-дневния срок, административният орган следва да извърши нарочни проверки и в двете лечебни

заведения и въз основа на установените факти да посочи за коя от хоспитализациите ще бъде заплатена и да изложи мотивите за това свое решение. Такъв извод се налага и по аргумент от разпоредбата на чл. 431, ал. 1 НРД 2023-2025 която предвижда, че при отчетена и заплатена КП, АПр и К., когато не е изпълнен диагностично-лечебният алгоритъм, липсват индикации за хоспитализация, както и при неизпълнени критерии за дехоспитализация, директорът на РЗОК удържа неоснователно платените суми.

Следователно, при проверката по чл. 386, ал. 1 НРД 2023-2025 е дължимо на първо място да се направи преценка по отношение на всеки от последователните приеми били ли са изпълнени от лечебните заведения условията за хоспитализация, критериите за дехоспитализация, завършен ли е бил диагностично-лечебният алгоритъм на съответната КП; и не на последно място - доколко извършените медицински дейности са били необходими за пациента и какъв е резултатът от тях. При това недължимо платени ще бъдат медицинските дейности, осъществени от онова лечебно заведение, което не е спазило правилата за поведение по клиничната пътека. И обратно, ако не се установи нарушение и при двете хоспитализации, то се налага извод, че е имало нужда от двете хоспитализации като адекватно медицинско обслужване на здравно осигурено лице, за което се дължи заплащане от НЗОК за извършеното лечение (виж в този смисъл Решение № 5937/16.06.2022 г. по адм. дело № 12336/2021 г. на ВАС, VI отд.; Решение № 3889/02.04.2024 г. по адм. дело № 7196/2023 г. на ВАС, VI отд.; Решение № 4126/04.04.2024 г. по адм. дело № 10385/2023 на ВАС, VI отд.; Решение № 2803/01.03.2021 г. по адм. дело № 11379/2020 г. на ВАС, VI отд.).

В случая в обстоятелствената част на административния акт и в Протокола за неоснователно получени суми са отразени следните констатации:

I. З. Ж. В. М., хоспитализирана двукратно по КП № 74.1: 1. от 08.02.2024 г. до 12.02.2024 г. с ИЗ № 1925 в МБАЛ „Бургасмед“ ЕООД, документиран в Протокол № 681 и 2. от 26.02.2024 г. до 03.03.2024 г. с ИЗ № 4064 в МБАЛ „Сърце и мозък“ ЕАД;

II. З. К. Г. Д., хоспитализирана двукратно по КП № 56.1: 1. от 08.02.2024 г. до 13.02.2024 г. с ИЗ № 2832 в „УМБАЛ Бургас“ АД, документиран в Протокол № 567 и 2. от 11.03.2024 г. до 16.03.2024 г. с ИЗ № 4983 в МБАЛ „Сърце и мозък“ ЕАД;

III. З. Х. Д. А., хоспитализиран двукратно по КП № 197: 1. от 21.02.2024 г. до 23.02.2024 г. с ИЗ № 1306 в МБАЛ „Лайф Хоспитал“ ЕАД, документиран в Протокол № 677/30.05.2024 г. и 2. от 10.03.2024 г. до 12.03.2024 г. с ИЗ № 4901 в МБАЛ „Сърце и мозък“ ЕАД;

IV. З. И. Д. Д., хоспитализиран двукратно по КП № 33: 1. от 10.02.2024 г. до 13.02.2024 г. с ИЗ № 2955 в „УМБАЛ Бургас“ АД, документиран в Протокол № 567 и 2. от 12.03.2024 г. до 14.03.2024 г. с ИЗ № 5051 в МБАЛ „Сърце и мозък“ ЕАД.

При това от изложеното в административния акт не става ясно какви факти и обстоятелства е взел предвид административният орган в резултат на които е обосновал извод, че сумата заплатена по втората по ред хоспитализация е недължима и подлежи на възстановяване. Настоящият състав приема, че в случая не е била извършена дължимата проверка, предписана в нормата на чл. 386, ал. 1 НРД 2023-2025, която да даде отговор на въпроса дали и при коя от последователните хоспитализации е било допуснато нарушение на правилата на медицинското обслужване съгласно НРД, индивидуалния договор и закона.

От приетите по делото Протокол № 677/30.05.2024 г., Протокол № 567/13.05.2024 г. и Протокол № 681/31.05.2024 г. се установява, че на болничните

за заведения МБАЛ „Лайф Хоспитал“ ЕАД, „УМБАЛ Бургас“ АД и МБАЛ „Бургасмед“ ЕООД е била извършена тематична проверка със задачи посочени изрично в четири или пет точки, като в тях не е включена нарочна проверка относно първата по ред хоспитализация на З., от която да се установи съответстват или не извършените от лечебните заведения медицински дейности с изискванията и правилата за клинично поведение при провеждането на диагностиката и лечението на заболяването, включено по съответната КП № 74.1, № 56.1, № 197 и № 33, с изискванията на закона и на НРД. В Протокола за неоснователно получени суми от 30.05.2024 г. и в процесната Писмена покана е записано, че констатациите по ИЗ № 1925 (З. Ж. В. М.) са отразени в Протокол № 681; констатациите по ИЗ № 2832 (З. К. Г. Д.) и по ИЗ № 2955 (И. Д. Д.) са отразени в Протокол № 567. Видно от цитираните протоколи обаче, такива констатации напълно липсват. В Протокол № 681/31.05.2024 г. единствено е отразено, в т.3, че „В хода на проверката се провериха и следните ИЗ № 1925 и 1886. Не се констатираха нарушения“, а в Протокол № 567/13.05.2024 г. е отразено, в т. 4.4, че „Във връзка със справки от РЗОК за дублирани хоспитализации след проверка се установи, че при ИЗ № 2832, 2955 и 4370 няма нарушения и могат да бъдат заплатени“. Това по никакъв начин не може да бъде възприето като мотиви от извършена проверка по чл. 386, ал. 1 НРД 2023-2025 г. В Протокола за неоснователно получени суми от 30.05.2024 г. и в процесната Писмена покана е записано също, че констатациите по ИЗ № 1306 (З. Х. Д. А.) са отразени в Протокол № 677/30.05.2024 г., като в него в т. 1.2. е посочено, че З. е хоспитализиран по КП № 197 „Консервативно лечение при остри коремни заболявания“, както следва: 1. от 21.02.2024 г. до 23.02.2024 г. с ИЗ №1306 в МБАЛ „Лайф Хоспитал“ ЕАД, с окончателна диагноза: Илеус парализикус; изпълнен е алгоритъма на КП; не се констатираха нарушения на НРД за 2023 – 2025г. и 2. от 10.03.2024 г. до 12.03.2024 г. с ИЗ № 4901 в МБАЛ „Сърце и мозък“ ЕАД. Фактически констатации липсват в административния акт и в посочените Протоколи и по отношение на втората подред хоспитализация в МБАЛ „Сърце и Мозък“ относно изпълнение на диагностично - лечебния алгоритъм на КП, наличие или липса на индикации за хоспитализация, изпълнение или не на критериите за дехоспитализация. Не са представени по делото и цитираните по-горе ИЗ за З., от които също да бъдат направени констатации във връзка с установените от съда пропуски.

Съгласно Тълкувателно решение (ТР) №16/31.03.1975 г. на Общото събрание на гражданската колегия на Върховния съд (ОСГК на ВС) не е необходимо издаването на административния акт да съвпада по време с излагането на съображенията, по които административният орган е стигнал до едното или другото разрешение. Възможно е мотивите да предхождат издаването на акта и да се съдържат в друг документ, съставен с оглед предстоящото издаване на административния акт или да бъдат изложени допълнително, когато с това се постигат целите, които законодателят е преследвал с изискването за мотивиране. Такива според ТР №16/1975 г. са случаите, когато мотивите са изложени в съобщението, с което се уведомяват страните за издаването или за отказа да бъде издаден исканият административен акт, та даже и в съпроводителното писмо, с което жалбата се изпраща за разглеждане на по-горния административен орган. Основание за това решение на ОСГК е обстоятелството, че допълнителното излагане на мотивите позволява на страните своевременно да се запознаят със съображенията, по които е издаден актът, и да организират защитата си срещу него.

В случая мотиви за възприетото от административния орган решение не са изложени нито в Протокол № 679/30.05.2024 г., който отразява констатациите от тематичната проверка, извършена на МБАЛ „Сърце и Мозък“, нито в Протокол за неоснователно получени суми № 680/30.05.2024 г. Такива не се съдържат и в Становището от 19.06.2024 г. на началника на отдел „Договаряне и контрол на болнична медицинска помощ“ на РЗОК – Б., дадено по повод възражението на жалбоподателя. Всички посочени документи, предхождащи издаването на административни акт, съдържат напълно идентични доводи за наличие на две последователни хоспитализации, описани лаконично, и цитиране на разпоредбата на чл. 386, ал. 1 НРД 2023-2025, без да излагат мотиви за възприетото становище, че именно платеното по втората хоспитализация е било недължимо и следва да бъде възстановено.

По изложените доводи, съдът приема, че Писмена покана № РД-25-547₁₀/01.08.2024 г., издадена от директора на Районната здравноосигурителна каса – Б. е незаконосъобразен административен акт и като такъв следва да бъде отменена.

При този изход на спора и на основание чл. 143, ал. 1 на жалбоподателя се дължат разноски в размер на 200 (двеста) лева – за държавна такса и за юрисконсултско възнаграждение. Съгласно приложимата норма на чл. 78, ал. 8 от Гражданския процесуален кодекс в полза на юридически лица или еднолични търговци се присъжда и възнаграждение в размер, определен от съда, ако те са били защитавани от юрисконсулт. В настоящия случай жалбоподателят е бил представляван от юрисконсулт, като съдът в съответствие с фактическата и правна сложност на делото и на основание чл. 37, ал. 1 от Закона за правната помощ във вр. с чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ, определя размер на възнаграждението – 150 (сто и петдесет) лева.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК Административен съд София-град, 48-ми състав

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ Писмена покана № РД-25-547₁₀/01.08.2024 г., издадена от директора на Районната здравноосигурителна каса – Б..

ОСЪЖДА Районната здравноосигурителна каса – Б., представлявана от директор, да заплати на Многопрофилна болница за активно лечение „Сърце и мозък“ ЕАД, сумата от 200 (двеста) лева разноски по делото. Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

Преписи от решението да се изпратят на страните.

СЪДИЯ